

400 ASA: FOTOGRAFIE

1/3–8/9 2019

Veletržní palác – 5. patro

Kurátor: Josef Moucha

Umělci: Alžběta Jungrová, Antonín Kratochvíl, Karel Cudlín, Jan Dobrovský, Tomki Němec, Jan Mihaliček, Martin Wágner

Profesionální fotografové jsou z principu individualitami. Sdružují-li se, potom proto, aby mohli svou práci dělat ještě lépe a tedy nezávisleji. Je tomu tak i v případě zakladatelů spolku 400 ASA, Alžběty Jungrové (1978), Antonína Kratochvíla (1947), Karla Cudlína (1960), Jana Dobrovského (1960), Tomkiho Němce (1963), Jana Mihalička (1965) a Martina Wágnera (1980). Společného jmenovatele má jejich program v realismu, s nímž pohlíží na svět a s nímž zachycují jeho proměnlivost. To je východiskem jak doyenovi spolku, tak jeho členu nejmladšímu, přestože věkový rozdíl mezi Kratochvílem a Wágnerem činí 33 let. Výstava *400 ASA: Fotografie* dokládá, že stěžejním zájmem sedmi renomovaných autorů dvou generací je člověk a lidské společenství, zvláště pak v těch projevech, jichž ubývá a jimž hrozí zapomnění.

Těžištěm práce zúčastněných fotografů je svědectví a do něj uložený názor. Vztahují se především k současnosti – viz Rodiny Jana Dobrovského a Burlesku Alžběty Jungrové. Zajímá je ovšem i ožívování náboženských tradic, sledované Karlem Cudlínem a Janem Mihaličkem. Jednotliví autoři jako by kladli otázky navzájem spjaté, každý na ně ovšem odpovídá svým zvláštním způsobem. A to přesto, že je výstava také oslavou klasicity černobílé stylizace média neboli výrazem vědomí souvislosti dnešní tvorby s tradicí dokumentární fotografie. Historické ukotvení dodává výstavě zejména vklad Antonína Kratochvíla, jež zařadil časopis *American Photo* mezi sto nejvýznamnějších osobností světové fotografie. Soubor jeho záběrů vznikal během více než dvou dekad a knižně vyšel pod titulem překládaným nejčastěji jako *Rozbitý sen* (originál *Broken Dream*, New York, The Monacelli Press 1997). Nejenom *Rozbitý sen*, nýbrž jádro výstavy vůbec, nabízí ukázky z cyklů zaměřených na soudobou transformaci postkomunistických částí šířeji chápaného pásma středu a východu Evropy včetně Slovenska Tomkiho Němce a Karpat Martina Wágnera.

Výstavní celek *400 ASA: Fotografie* představuje každého z autorů monotematicky, to znamená výsekem z jediné části jeho tvorby, ve všech případech mnohem rozsáhlejší. Výpovědi jsou vždy nejenom osobité, jejich podání pokaždé provází osobní ručení. Fotografie, jejich společné prohlášení a ukázky z tvorby přibližují stránky spolku www.400asa.org.

NÁRODNÍ GALERIE PRAHA: BUDOUCÍ PALÁC
Výstava u příležitosti vyhlášení soutěže na rekonstrukci
Veletržního paláce

OD 1/3 2019
Veletržní palác – Malá dvorana
Kurátor: Helena Doudová

Budoucí palác připomíná formou narativního oblouku existenci Veletržního paláce v posledních devadesáti letech. Palác provází pohnutý osud, je ztělesněním modernistických pasáží v duchu transparency, materiálů skla a železa, jak připomíná Walter Benjamin v *Passagen-Werk*. Palác Pražských vzorkových veletrhů vznikl v letech 1925 až 1928 jako největší budova své doby, s dlouhými koridorovými pasážemi lemovanými skleněnými výlohami, určenými pro žádostivý pohled korzujícího diváka. Architektura, jíž se obdivoval i Le Corbusier. Zničující požár v roce 1974 zapříčiněný nepozorností lakýrníků znamenal zlom i nové vzepětí, v ustavení paláce pro Národní galerii. Ta strohou modernistickou architekturu využívá k prezentaci moderního a současného umění – lesk komodit nahradil lesk umění v současnosti.

Funkce paláce se zdaleka nevyčerpaly a bude nutné pro Veletržní palác zvážit nové, budoucí hybridní programy. Laserová instalace na fasádě Veletržního paláce promítne během Grand Openingu historické, současné i budoucí programy, jako je kavárna, biograf, pošta, ale i mediátéka, galerie, a další. Je úkolem pro současné architekty zformulovat vizi pro *Budoucí palác*.

Výstava tematicky doplňuje aktuální sbírkovou expozici 1918–1938:
První republika a vznikla ve spolupráci NGP s Kolmo a Loom the Moon.

MOVING IMAGE DEPARTMENT #10: PODLE SKUTEČNÝCH UDÁLOSTÍ

1/3–28/7 2019

Veletržní palác – hala B

Kurátor: Adam Budak

Umělci: Adéla Babanová, Adam Curtis, Jan Šerých, Daniel Pitín

S tím, jak se naše vychýlená realita přestala zakládat na skutečných faktech, proměnilo se samotné reálno v hyperteatrální verzi událostí a ztratilo relevanci ve vztahu k domněnkám a pochybnostem; zatímco naše minulost se přetvářela v archiv klamání, pravda zmizela pod nánosy útočné fikce a morálka pojímaná jakožto „angažovanost pro pravdu“ se stala „nemyslitelnou zkušeností“. Žijeme v bolestném, schizoidním světě falešných představ, obydleném záměrnými dezinterpretacemi, politickými kachnami a alternativními fakty. Vítejte v postfilmových časech kontrafaktického myšlení a amatérského vyprávění smyšlených příběhů.

Desátá kapitola *Moving Image Department* je věnována zkoumání znepokojivé geneze fikce a postpravdy a přitažlivosti smyšlenek. Hranice mezi dokumentem a fikcí se stírají a výsledkem je nová struktura reálna vzniklá jako problematický kříženec skutečností a představ. Umělci, kteří se na výstavě podílejí, si osvojili umění mystifikace a vypořádávají se s vnímáním reality a s interpretací minulosti a historie, přičemž berou v potaz mezery ve vzdělání, mediální horečku, návykovost smyšlenek a sklon k abstraktnímu slovníku, jehož prostřednictvím vidíme a zažíváme současný, nadměrně zprostředkovaný svět systémů a kódů, které dávno přesáhly naši představivost.

Adéla Babanová (nar. 1980 v Praze, kde také žije) je absolventkou pražské AVU, kde studovala v ateliérech nových médií II, grafické tvorby II a konceptuální tvorby. Pracuje především s formátem krátkometrážních filmů, které se pohybují na hranici mezi videoartem a filmem. Její snímky často vycházejí ze skutečných událostí nedávných

československých dějin, které zůstávají kontroverzní nebo jsou stále obestřeny tajemstvím. Využívá archivních záznamů, které upravuje s cílem rozvinout zcela nový příběh. Její filmy odkazují na komunistickou dezinformační rétoriku, přepisování historie a ztrátu paměti, skutečnosti, jež dosud nebyly v postkomunistických společnostech východní Evropy dostatečně reflektovány. Od roku 2008 úzce spolupracuje s producentem Tomášem Vachem a se svým bratrem Džianem Babanem, který je autorem scénářů a hudby ke všem jejím snímkům. Adéla Babanová představila svou tvorbu na mnoha samostatných i skupinových výstavách, které se konaly v muzeích nebo v takových institucích, jako jsou Národní galerie Praha, Národní galerie současného umění Zacheta ve Varšavě nebo KUMU v Tallinnu. Mimoto se zúčastnila mnoha filmových festivalů, včetně MFF v Karlových Varech, MFDF Jihlava, pražského Febiofestu a festivalu LOOP v Barceloně.

Adam Curtis (nar. 1955 v Kentu ve Velké Británii) patří k nejvýznamnějším dokumentárním tvůrcům. Předmětem jeho zájmu, zkoumaným z hlediska sociologie, psychologie, filozofie a politických dějin, je „moc a způsob, jakým se prosazuje ve společnosti“. Za své snímky získal čtyři ceny Britské akademie filmového a televizního umění (BAFTA). Jeho profesní dráha je úzce spjata s BBC. Mezi jeho nejzásadnější filmy patří *The Century of the Self* (2002), *All Watched Over By Machines Of Loving Grace* (2011) a nejnověji také *Living in an Unreal World a HyperNormalisation* (oba 2016).

Jan Šerých (nar. 1972 v Praze, kde také žije) je absolventem pražské AVU, kde studoval pod vedením Jiřího Lindovského, Michala Bielického a Vladimíra Skrepla. Zúčastnil se rezidenčního programu PROGR ve švýcarském Bernu a programu ISCP v New Yorku. Společně s Josefem Bolfem, Jánem Mančuškou a Tomášem Vaňkem založil v roce 1996, v době studií na AVU, uměleckou skupinu *Bezhlavý jezdec*. Od roku 2014 působí jako odborný asistent v ateliéru malířství Vladimír Skrepla na Akademii výtvarných umění v Praze. Z jeho významných samostatných výstav jmenujme *Wysiwyg*, Městská galerie současného umění Plato, Ostrava (2014), *Cokoli*, galerie Kabinet T., Zlín (2013), *Ano*, Staroměstská radnice, Galerie hlavního města Prahy, Praha (2009), *Jan Šerých*, Strabag Kunstforum, Vídeň (2009), *Kdopak to mluví?*, Dům umění, České Budějovice (2003) nebo *Dial*, Veletržní palác, Národní galerie Praha, Praha (1999). V poslední době se zúčastnil těchto skupinových výstav: *Kuna nese nanuk: Umění čtení umění*, 8SMIČKA, Humpolec (2019), *Podmínky nemožnosti I/VII: Alogorrhea*, galerie Kurzor, Nadace a Centrum pro současné umění, Praha a *Civilizace na rozcestí: strůjci vědecko-technické revoluce*, Display, Praha (obojí 2018).

Daniel Pitín (nar. 1977 v Praze, kde také žije) je absolventem pražské AVU, kde studoval klasické malířské techniky v ateliéru Zbyňka Berana a konceptuální tvorbu v ateliéru Miloše Šejna. Je držitelem řady ocenění, včetně vídeňské Henkel Award (2004) a Ceny za nejlepší animovaný film, kterou získal v roce 2009 na Přehlídce animovaného filmu (PAF) v Olomouci za snímek *Ztracený architekt* (2008). Z jeho samostatných výstav jmenujme např. *Broken Windows*, Dům umění, České Budějovice (2018), *Grotto*, Charim Gallery, Vídeň (2018), *The Mechanical Flowers*, Nicodim Gallery, Los Angeles (2017), *Crystal Gardens*, GRIMM, Amsterdam (2017) a *Barokní kancelář*, hunt kastner, Praha (2016). Jeho díla byla v poslední době prezentována také na následujících skupinových výstavách: *Criticon*, Múzeum

Vojtech Löffler, Košice (2018), *Le nuove frontiere della pittura*, Fondazione Stelline, Milán (2017), *A painter's doubt: painting & phenomenology*, Salzburger Kunstverein, Salzburg (2017).

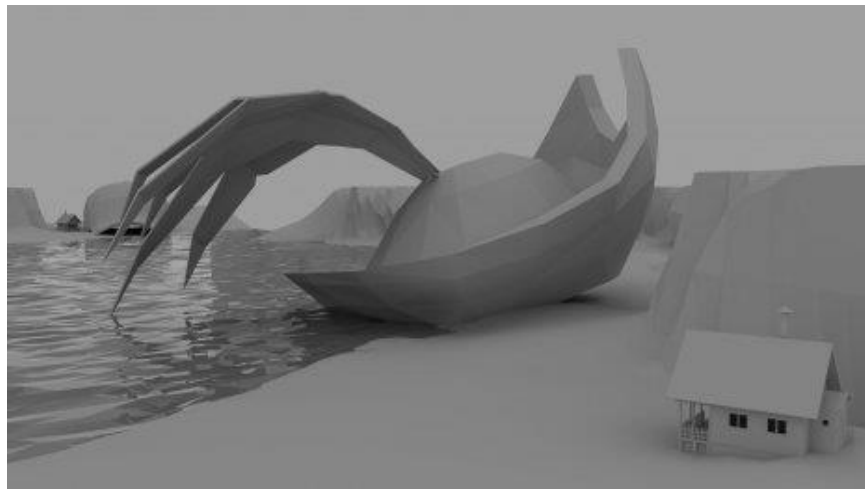
INTRODUCING VIKTOR DEDEK: MÍSTO RODINY

1/3–28/7 2019

Veletržní palác – prezidentský salonek

Kurátor: Adam Budak

Umělci: Viktor Dedek

Věčný snilek a občasný podfukář, Viktor Dedek, je donkichotským režisérem vícehlasých, paralelních světů, uvízlých v prostoru mezi nekonečnou představivostí počítačové hry a neukázněnými zákony obrazotvornosti. Jako umělec odvážně proniká mimo zónu performativního, vstříc mnohasmyslové zkušenosti rozšířené reality. Fiktivní příběhy přízračných protagonistů se střetávají s vizuálními kolážemi fantasmagorických míst, volně ukotvených v selhávající paměti – neidentifikovaných kartografiích ztracené mysli. Umělcův vesmír je utopií neznámého a současně komfortní zónou jeho vlastního sebevědomí. Dedek, coby strážce kognitivního bludiště, diváka navádí i svádí z cesty iluze (nebo dobrovolného zmatení) pečlivě vystavěné ve scénografii post-pravdy. Jeho konceptuální praxe, zdánlivě těžko srozumitelná a hermetická, napodobuje slovník počítačově generovaných hypersvětů nadlidských a vetřeleckých taktik. Klade nemalé nároky na schopnost percepce a zkoumá (ne)schopnost člověka pamatovat si, představovat si a konat. Dedek diváka provokuje, znejšťuje jeho zkušenost s kdysi důvěrně známou realitou a uvádí v pochybnost danosti dnešního světa. Podněcuje tak zájem o dosud neosvojenou citlivost umělé inteligence a hardwarovou logiku nových myslí. Že bychom už dorazili na území až příliš dobře známé a předvídatelné budoucnosti? Nebo ještě stále obýváme extrémní současnost, kterou charakterizuje *zwischenlinge* a *deselfing*? Umělec je post-romantický bard technizovaného snění, zprostředkovatel zrevidovaného vznešena pro (on-line) věk nevyhnutelného úpadku lidstva.

Ve svém novém projektu nazvaném *Místo rodiny*, který vznikl přímo pro prostory prezidentského salonku Veletržního paláce, se Viktor Dedek vydává po stopách vlastní identity. Divákovi předkládá topografii (biografické) utopie, načrtnutou vzpomínkami z dětství a přefiltrovanou sociálním aparátem vzdělávacího pokroku. Zrcadla umocňují pocit (záměrné) ztracenosti, který prostupuje umělcův prostorový narativ fragmentovaného já prodávajícího přestavbu. Odcizené zóny heterotopie a nositelé lacanovské hry mezi sebepoznáním a sebeobrazem usnadňují cestu na imaginární místa vícečetných

možností a kladou odpor jednodimenzionální realitě i uzavřeným scénářům. Místo rodiny je anti-oidipovské snažení, terapie svého druhu, která vede k osvobození a emancipaci utlačovaného subjektu.

Nejednoznačnost obsažená v názvu instalace (místo jako území, ale i role či náhrada) je zdůrazněním strategie „zvol si svou vlastní cestu“, užívané často v počítačových hrách. Divák se v Dedkově instalaci stává hráčem a jedná jako duchampovský celibátnický stroj (*machine célibataire*), což podle Deleuze a Guattariho vede ke genezi nového subjektu a čistých intenzivních kvalit prostřednictvím své vlastní produkce tužeb a autoerotismu. Zdá se, že umělcovu intimnímu vyprávění o rozluce a lásce dominuje prazvláštní zakoušení podvojně touhy po přítomnosti a nepřítomnosti. A přesto i zde, v tomto imerzivním denním snění, je patrný Dedkův investigativní zápal, odkrývající další vrstvu palimpsestu a zobrazující to, co ukazuje celá umělcova dosavadní praxe: křehkost mezilidské interakce a deflaci komunikace v dobách odcizování plných alternativních realit a vícečetných já.

Viktor Dedek (*1993) studuje na VŠUP v Praze v sochařském ateliéru vedeném Dominikem Langem a Edith Jeřábkovou. Mimoto zavítal v rámci studentské výměny na vídeňskou Universität für Angewandte Kunst a studoval také v ateliéru Tomáše Vaňka na pražské AVU a v ateliéru hostující umělkyně Marie de Brugerolle na VŠUP. Z jeho samostatných výstav jmenujme *Rychlost chůze*, *výška stolu* v galerii Kostka, MeetFactory, Praha (2018) a *Co je za zdí* v galerii Jelení, Centrum pro současné umění, Praha (2017). Svou tvorbu představil také na skupinových výstavách, včetně *Play Today – ludologie ve dvoře*, Festival m³ / Umění v prostoru, Praha (2018), *Médium: figura*, Galerie hlavního města Prahy, Colloredo-Mansfeldský palác a *Slavná spisovatelka*, Galerie AVU, Akademie výtvarných umění v Praze (obě v roce 2017), *Vážená paní, krájená mlha*, Photogether Gallery, Zlín (2016), *Epizoda II. – Horizont předmětu*, Dům umění města Brna: Galerie G99 a *Epizoda I. – Sbírka v muzeu*, Regionální museum v Chrudimi (obě v roce 2015).